

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1221/19-T

Název	Základní škola Budišov nad Budišovkou, okres Opava, příspěvková organizace
Sídlo	Halaškovo náměstí 178, 747 87 Budišov nad Budišovkou
E-mail	zs.bnb@tiscali.cz
IČ	71002529
Identifikátor	600143201
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Natálie Jaššová
Zřizovatel	Město Budišov nad Budišovkou
Místo inspekční činnosti	Halaškovo náměstí 178, 747 87 Budišov nad Budišovkou, náměstí Republiky 154, 747 87 Budišov nad Budišovkou, Československé armády 325, 747 87 Budišov nad Budišovkou
Termín inspekční činnosti	11. 6. 2019 – 13. 6. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola Budišov nad Budišovkou, okres Opava, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Je úplnou školou s devíti postupnými ročníky.

K termínu inspekční činnosti školu navštěvovalo 236 žáků v 8 třídách prvního stupně a v 5 třídách druhého stupně. Speciální vzdělávací potřeby mělo 50 žáků, pro 41 z nich škola vypracovala individuální vzdělávací plány. Ve 3 odděleních školní družiny bylo zapsáno 80 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka a zástupkyně ředitelky působí ve vedení školy od školního roku 2017/2018. Rozdělily si kompetence v řídicí, organizační a kontrolní činnosti. Na řadě aktivit a jednání se podílejí společně. Kontrolní činnost vykazovala nedostatky v administraci školní jídelny a v oblasti evidence školních úrazů. Cíle k rozvoji školy ředitelka definovala v pojetí dalšího vývoje vycházejícího ze stavu organizace před dvěma lety. Stanovené záměry jsou konkrétní, reálné a vyhodnotitelné. Koncepce zahrnuje cíle pro zlepšování v oblasti materiální, pedagogického procesu, organizace, řízení, plánování, práce s žáky se sociálně znevýhodněného prostředí, lidských zdrojů, prezentace na veřejnosti a klimatu školy. Postupně se škole daří záměry naplňovat, v oblasti práce s žáky se sociálně znevýhodněného prostředí jsou stále rezervy. V současnosti probíhá revitalizace školní zahrady, připraveny jsou projekty na rekonstrukci učeben výpočetní techniky, fyziky, chemie a přírodopisu. V posledních letech roste podíl žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a se speciálními vzdělávacími potřebami. Školu navštěvují i žáci z místního dětského domova. Realizací projektů na podporu společného vzdělávání, integrace romské menšiny a žáků ohrožených školním neúspěchem škola zajistila doučování žáků, získala školního psychologa, speciálního pedagoga a další asistenty pedagoga. Práce všech aktérů je velmi složitá a ne vždy úspěšná. Dalšími důležitými prvky úspěšného rozvoje školy jsou posilování spolupráce se všemi partnery školy při vzdělávání a účast žáků v soutěžích a projektech.

Pedagogický sbor a jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Začínající učitelé jsou odborně i metodicky vedeni zkušenými kolegy. Další vzdělávání pedagogů probíhá s ohledem na potřeby školy a aktuální nabídku vzdělávacích institucí. Nové poznatky učitelé využívají ve vyučovacím procesu a následně sdílejí s ostatními pedagogy v rámci metodických orgánů školy. Účinnou zpětnou vazbu jim poskytuje vedení školy a ostatní učitelé při vzájemných hospitacích.

Školní vzdělávací program základní školy je průběžně aktualizován. Disponibilní hodiny škola využila k posílení českého a anglického jazyka, matematiky a přírodovědných předmětů. Ve škole pracují kroužky Čtenářský klub, Klub logiky a deskových her a Šachový,

kteří u žáků rozvíjejí čtenářskou gramotnost a podporují nadání v oblasti logického myšlení. Témata dopravní výchovy má škola zařazena v učivu na prvním i druhém stupni s převládající podporou na prvním stupni.

Škola identifikovala žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovná poradkyně koordinuje jejich vzdělávání, pravidelně vyhodnocuje a projednává účinnost nastavených podpůrných opatření. Úzce spolupracuje se speciálními pedagožkami, které na škole vyučují předměty speciální pedagogické péče. O vzdělávacích potřebách žáků a doporučeních školských poradenských zařízení informovala všechny zainteresované vyučující, kteří jim následně věnovali náležitou podporu a pomoc zahrnující zohledňování, speciální pedagogickou péči, individuální vzdělávací plány a vzdělávání za pomoci asistentky pedagoga.

Základní vzdělávání je v současnosti realizováno ve dvou budovách (1. až 4. ročník na náměstí Republiky a 5. až 9. ročník na Halaškově náměstí). Výuka tělesné výchovy probíhá buď v menší tělocvičně v budově prvního stupně, nebo v městské víceúčelové sportovní hale. Školní družina využívá samostatné prostory střediska volného času na ulici Československé armády pro odpolední činnost, v ranních hodinách sídlí v učebně prvního stupně.

Vícezdrojové financování a aktivní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje úspěšně realizovat školní vzdělávací programy.

Seznámení s možnými riziky a poučení žáků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně požární prevence škola zahrnuje mimo jiné do poučení žáků na začátku školního roku a v průběhu vzdělávání.

Škola aktivně realizuje dotované projekty Mléko do škol a Ovoce do škol. Pro děti z rodin s nízkou sociální úrovní zajistila dotované školní obědy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplnění cílů základního vzdělávání bylo sledováno ve všech ročnících školy. Obsahově a časově probíhalo vzdělávání ve všech třídách podle školního vzdělávacího programu.

Pro vyučování na prvním stupni byla zjevná pozitivní motivace žáků k učení, což se projevovalo v jejich zvýšené aktivitě během výuky. Učitelky efektivně střídaly metody a formy práce, uplatňovaly činnostní učení. Prvky skupinové či kooperativní výuky vedly žáky ke spolupráci, interakci a rozvoji sociálních kompetencí, což také plynulo z dobré pracovní atmosféry ve třídách a dobrých vztahů mezi pedagogy a žáky. Ve většině předmětů se mohl každý žák vyjádřit před třídou nebo skupinou spolužáků k probíranému učivu či řešenému problému. Hodiny měly spád, byly dobře organizačně promyšlené a realizované. Téměř všichni žáci pracovali po většinu času se zájmem. V některých hodinách byla využita vhodná diferenciací učiva. Pro nadané žáky měly učitelky připraveny další zajímavé úkoly. Jednotlivé aktivity v hodinách měly dostatečnou provázanost, byly uplatňovány mezipředmětové vztahy i propojenost s praktickými zkušenostmi žáků. Učitelky i žáci využívali dostatek učebních pomůcek a různých podpůrných materiálů. Jen v nepatrné míře byla ve výuce použita didaktická technika. Učitelky v průběhu hodin a v jejich závěru stručně hodnotily práci jednotlivců i celé třídy, ale žáci dostávali jen velmi malý prostor k sebehodnocení. Ve většině hodin také neproběhlo závěrečné shrnutí probraného učiva.

Učitelé druhého stupně volili především frontální formu výuky, kterou účelně doplňovali samostatnou prací žáků, případně skupinovou prací nebo prací ve dvojicích. Střídání vhodných činností a zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost,

aktivitu a zájem části žáků, menší část byla ale výrazně pasivní. Učitelé zadávali žákům samostatnou práci formou pracovních listů nebo krátké písemné práce. K jejich aktuálním výkonům se vyučující průběžně slovně vyjadřovali. Žáci často prokazovali nízkou úroveň vědomostí a dovedností. Ke zvýšení názornosti a pochopení učiva učitelé využili didaktickou techniku. Ve výuce se však negativně projevilo nejednotné působení pedagogů na žáky v rámci nastavených pravidel chování žáků. Ojedinele se objevila nekázeň žáků. Kvalitu výuky zvyšovala okamžitá zpětná vazba vyučujících, měla formativní charakter hodnocení, avšak bez dlouhodobého efektu a působila spíše jako vnější motivace, nikoliv stálá vnitřní motivace k učení. K lepšímu pochopení učiva vyučující účelně využívali příklady z reálného života, kladli důraz na jeho procvičování a upevnění. Společným znakem výuky byla snaha zaujmout všechny žáky formou činnostního učení, což se ne vždy dařilo realizovat. Rychlejší žáci pracovali s diferencovanými úlohami. Působení asistentů pedagoga bylo přínosné nejen pro žáky, kterým byli v rámci podpůrných opatření přiděleni, ale i pro ostatní žáky ve třídě. Jejich spolupráce s vyučujícími byla zdařilá a probíhala v dostatečné míře. Závěrečná rekapitulace probraného učiva se vyskytla jen v menší části sledované výuky. Hodnocení práce žáků v závěru hodin, jejich sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení nebylo pravidlem.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině pozitivně ovlivňovala nastavená a časově vyvážená skladba činností. Na odpočinkové části účelně navazovala pravidelná zájmová činnost, která byla optimálně kombinována s venkovními pohybovými aktivitami. Převládala přátelská atmosféra, vychovatelky vhodně reagovaly na individuální potřeby žáků. Příkladná byla spolupráce se střediskem volného času, kdy žáci plynule přecházeli do zájmových útvarů. Činnost školní družiny slouží i jako prevence sociálně patologických jevů a umožňuje žákům i podporu při vypracovávání domácích úkolů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola ověřuje znalosti žáků prostřednictvím svého interního testování formou písemných prací, testů a ústního zkoušení. Pravidelně se účastní komerčního externího testování. Pedagogové tak získávají přehled o vzdělávacích posunech každého žáka. Škola výsledky analyzuje v rámci metodického sdružení, předmětových komisí a pedagogické rady a přijímá opatření k řešení školní neúspěšnosti v jednotlivých ročnících. Na zaznamenané slabší výsledky žáků v matematice, českém a anglickém jazyce a přírodovědných předmětech v minulých letech škola reagovala posílením týdenní hodinové dotace. I přesto jsou výsledky žáků jen průměrné v některých třídách podprůměrné. Při porovnání výsledků žáků v pololetí letošního školního roku s druhým pololetím loňského školního roku škola na druhém stupni zaznamenala mírné zlepšení. Škola podporuje rozvoj schopností žáků v rámci jejich zapojování a účasti v projektech a v individuálních a týmových soutěžích (recitační, vědomostní, hudební, výtvarné, sportovní). Žáci se každoročně účastní Matematického klokanu, Pythagoriády, olympiády z českého jazyka. V minulém školním roce se zúčastnili okresního kola olympiády v anglickém jazyce, Poháru rozhlasu, turnaje Mc Donald's Cup aj. V letošním školním roce ve výtvarné a hudební soutěži obsadili ve svých kategoriích přední místa. S velkým ohlasem se u žáků setkávají akce pořádané školou, jako např. Atletická olympiáda, HEC olympiáda, Vánoční jarmark, Školní akademie, Strašidelná škola a další.

Poradenská činnost byla školou poskytována všem potřebným žákům. V případě nutnosti škola v této oblasti spolupracovala se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti. Systém poradenské činnosti školy je propracovaný, ale ne vždy vede ke zkvalitňování vzdělávání všech, kteří tuto podporu potřebují.

Oblast prevence výskytu sociálně patologických jevů u žáků je zajištěna školní metodičkou prevence podle každoročně zpracovaného a následně vyhodnocovaného minimálního preventivního programu. Preventivní strategie se promítla do veškerého dění ve škole formou specifických i nspecifických aktivit prevence (konkrétní předměty, množství školních akcí a volnočasových aktivit). Ve zvýšené míře se škola potýká s problémy zvýšené agresivity žáků a vzájemného napadání, případně vynucování různých služeb od slabších spolužáků. Škola tyto ataky vyhodnotila jako jednorázová ublížení, popřípadě pochybení několika žáků. Vzhledem k častým incidentům je žádoucí inovovat minimální preventivní program a přijímat důslednější opatření. Problémem je také velká absence žáků, na které se ve sledovaném období výrazně podílely mj. i děti z dětského domova svými útekami. Zaznamenáno bylo také časté vulgární vyjadřování žáků. Metodička prevence i výchovná poradkyně ve své práci využívají znalost rodinného a ekonomického prostředí žáků, přesto je jednání z řadou zákonných zástupců obtížné a často bez výraznějšího efektu. Školní psycholožka aktivně provádí rozhovory s problémovými žáky a zabývá se i šetřením klimatu v třídních kolektivech.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků, k rozšíření vzdělávací nabídky intenzivně spolupracuje se zřizovatelem, Klubem rodičů a přátel školy, mateřskou školou, střediskem volného času a jinými. Spolupráce s některými zákonnými zástupci je těžká a často problematická. Česká školní inspekce škole doporučuje, například v součinnosti se školskou radou a sdružením rodičů hledat aktuální možnosti podpory zlepšení komunikace a partnerství.

Škola ve spolupráci s městem a střediskem volného času škola vystupuje se svým programem na Budišovském adventu. S technickými službami, městským úřadem a městskými lesy se podílí na akci Uklidme Česko a Den Země. V rámci dne otevřených dveří a Jarní miniškoly se děti a jejich rodiče setkávají s učitelkami prvního stupně základní školy. Z dotačních prostředků na nadregionální česko-polskou spolupráci se uskutečnil lyžařský výcvik žáků v Loučné nad Desnou. Ve škole aktivně pracuje školní parlament, který pomáhá při organizaci školních akcí. Aktivity a výsledky škola pravidelně vyhodnocuje a žáky oceňuje. Nejvýznamnější akce prezentuje na svých internetových stránkách a v městském tisku.

K posilování příznivého sociálního klimatu žáků prvního stupně přispívá také činnost školní družiny včetně aktivit v rámci spolupráce se střediskem volného času a místními organizacemi. Výsledky činnosti prezentuje školní družina např. na školní akademii.

Závěry

Vývoj školy

- V posledních dvou letech převzalo řízení školy nové vedení. Snížil se počet míst poskytovaného vzdělávání. Zlepšily se prostorové podmínky školní družiny. Ve škole začala pracovat školní psycholožka a speciální pedagožka.

Silné stránky

- Intenzivní spolupráce s partnery vede k podpoře kompetencí žáků a rozšíření vzdělávací nabídky.
- Obohacování vzdělávacího procesu rozmanitými aktivitami přispívá k celkovému tělesnému, psychickému a sociálnímu rozvoji žáků.

- Pro podporu společného vzdělávání a žáků ohrožených školním neúspěchem škola zajistila doučování, získala školního psychologa, speciálního pedagoga a další asistenty pedagoga.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedůsledná kontrolní činnost vedení školy v oblasti evidence a hlášení úrazů a administrace školní jídelny.
- Průměrné až podprůměrné výsledky některých žáků druhého stupně.
- V minimální míře vyskytující se hodnocení práce žáků v závěru hodin a jejich sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení.
- Vyšší výskyt agresivního chování žáků a vzájemného napadání a s tím související nezáměr některých žáků o vzdělání a vysoká absence.
- Nejednotnost pedagogů při vyžadování dodržování pravidel chování žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Provádět důslednou a pravidelnou kontrolní činnost ve všech oblastech, ke zjištěným skutečnostem přijímat účinná opatření.
- Vést žáky k sebereflexi, věnovat větší prostor vzájemnému vrstevnickému hodnocení.
- Vést žáky k toleranci a motivovat je ke vzdělávání, a tím posouvat míru jejich úspěšnosti ve škole vzhledem k jejich uplatnění v budoucím životě.
- Sjednotit přístup pedagogů k žákům, stanovit stejná pravidla chování žáků a důsledně vyžadovat jejich plnění.
- Inovovat minimální preventivní program vzhledem k častým incidentům a přijímat důslednější opatření.
- Hledat v součinnosti se školskou radou a sdružením rodičů aktuální možnosti podpory zlepšení komunikace a partnerství se zákonnými zástupci.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 60 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (elektronický) ze dne 3. 6. 2019
2. Školní řád platný od 1. 9. 2018
3. Školní řád – pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád) platný od 1. 9. 2018
4. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2018

5. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2018/2019
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2018
7. Školní vzdělávací program školní družiny při základní škole v Budišově nad Budišovkou platný od 1. 9. 2018
8. Minimální preventivní program 2018-2019
9. Krizový plán školy
10. Koncepce dalšího rozvoje Základní školy Budišov nad Budišovkou, okres Opava
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k datu inspekční činnosti
12. Plán výchovného poradce pro školní rok 2018/2019 ze dne 3. 9. 2018
13. Školní poradenské pracoviště, nedatováno
14. Dotazníky zjišťující třídní klima (6. třída – únor 2019)
15. Záznamy z jednání výchovných komisí ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
17. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018 ze dne 31. 8. 2018
18. Zápis z pedagogické rady ve školním roce 2018/2019
19. Výsledky žáků ve 2. pololetí ve školním roce 2017/2018
20. Výsledky žáků v 1. pololetí školního roku 2018/2019
21. Přehled výchovných opatření ve školním roce 2018/2019
22. Rozvrhy vyučovacích hodin k datu inspekční činnosti
23. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019
24. Roční plán práce školní rok 2018/2019
25. Školní matrika školy vedená ve školním roce 2018/2019 (vybraný vzorek)
26. Zápisové lístky školní družiny pro školní rok 2018/2019 (vybraný vzorek)
27. Dokumentace k finančním podmínkám školy za rok 2018 a 2019
28. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za rok 2018 a 2019
29. Kniha úrazů žáků vedená za školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Irena Křiváková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Irena Křiváková v. r.

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Mgr. Josef Navrátil v. r.

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Jiří Crhonek v. r.

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Novém Jičíně 25. 6. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Natálie Jaššová, ředitelka školy

Mgr. Natálie Jaššová v. r.

V Budišově nad Budišovkou 1. 7. 2019